

ብዙሀንን ንኣምላኽኻ ኣሰምሮ

ኣምላክ ብቐዳመይቲ መዓልቲ ሰማይን ምድርን ፈጠረ። ምድሪ፡ ጥራያን በረካን ጸልማትን ነበረት። ኣምላክ ድማ “ብርሃን ይኩን” ብምባል ብርሃን ፈጠረ፡ ብርሃን ድማ ኮነ። ኣምላክ ንብርሃንን ጸልማትን ብጊዜ ፈለዮም እዮ፡ እቲ ናይ ጸልማት ጊዜ ለይቲ፡ እቲ ናይ ብርሃን ጊዜ ድማ መዓልቲ ሰመዮም። እቲ ናይ ብርሃንን ናይ ጸልማትን፡ ማለት፡ ናይ መዓልትን ለይትን ጊዜ ምስ ሓለፈ ቀዳመይቲ መዓልቲ ፍጥረት ተባህለት (ዘፍ 1:1-3)።

ኣምላክ ኣብተን ዝቐጸላ ክልተ መዓልትታት እተፈላለዩ ፍጥረታት ምስ ፈጠረ፡ ኣብታ ራብዐይቲ መዓልቲ ብርሃናት ኣብ ሰማይ ይኩኑ ብምባል ብርሃናት ፈጠረ፡ ጸሓይ፡ ወርሕን ከዋክብትን ከኣ ተሰምዮ። ነዞም ብርሃናት እዚኣቶም ንሰለስተን ንሓድሕዶም ንእተኣሳሰሩን ዕላማታት ፈጠሮም። እቲ ሓደ ዕላማ፡ መዓልቲ ካብ ለይቲ ንምፍላይ፡ እቲ ካልኣይ ዕላማ፡ ነታ ቀንዲ ዓላማ ፍጥረት ኣምላክ ንዝኮነ ኣዳም ዝነበረላ ምድሪ ምእንቲ ከብርሀ፡ እቲ ሳልሳይ ድማ ንደቂ ሰባት (ደቂ ኣዳም) መዓልትታት፡ ዓመታትን ዘመናትን ንምቕጻር ምእንቲ ክሕግዞም ንመፈለጥታ ፈጠሮም። “ኣምላክ ድማ፡ ንመዓልቲ ካብ ለይቲ ዝፈልዩ ብርሃናት ኣብ ጠፈር ይኸኑ፡ ንዘበናትን ንመዓልትታትን ዓመታትን ከኣ ንመፈለጥታ ይኸኑ። ኣብ ምድሪ ንምብራህ ኣብ ጠፈር ሰማይ ብርሃናት ይኸኑ፡ በለ። ከምኡ ድማ ኩነ። ... ኣብ ልዕሊ ምድሪ ምእንቲ ከብርሀ፡ ኣብ መዓልትን ኣብ ለይትን ድማ ክሰልጥኑ ንብርሃንውን ካብ ጸልማት ክፈልዩ፡ ኣምላክ ኣብ ጠፈር ሰማይ ገበሮም። ... ምሽት ኮነ ብጊዳትውን ኮነ፡ ራብዐይቲ መዓልቲ” (ዘፍ 1:14-19)።

ነዞም ዕላማታት እዚኣቶም ምእንቲ ክትግብሩ ክክእሉ ኣየናይ ብርሃን፡ ኣበየናይ ክፍለ ጊዜ ክሰልጥን (ክበርህ) ከም ዘለዎ ድማ ወሰነሎም። “ኣምላክ ከኣ ክልተ ዓበይቲ ብርሃናት ገበረ፡ እቲ ዓብዪ ብርሃን ብመዓልቲ ክሰልጥን፡ እቲ ንእሹቶ ብርሃን ድማ ብለይቲ ክሰልጥን፡ ከዋክብቲውን ገበረ ” (ዘፍ 1:16)።

ከምቲ ብዙሕ ጊዜ ዝግለጽ ቀዳማይ (ቀንዲ) ዓላማ ፍጥረት ኣዳም እዩ። ምድርን ኣብኣ ዝነበሩ ኩሎምን ንሰብ እዮም ተፈጠሮም። ከምቲ ኣብ ላዕሊ እተገልጸ፡ እዞም ብርሃናትን ዓላማታትንውን ንሰብ እዮም ተፈጠሮም። ሰብ ካብታ እተፈጥረላ ጊዜ ንነዊሕ ዘመናት ኣብ ምድሪ ክነብር ጸኒሑን ኣሎን። በቶም እተዋህቡዎ መፈለጥታታት ድማ ዘመናት ክቐጽር ክኢሉ ኣሎ። ምንም እኳ ልክዕነት ኣቆጸጽራኡም ሓደ እንተ ዘይኮነ ደቂ ሰባት፡ ነቶም ክልተ ዓበይቲ ብርሃናት ንመፍለዱን መቐጻርን መዓልትታት፡ ዓመታትን ዘመናትን ይጥቀሙሎም ኣለዉ።

ኣብዚ ሓደ ክንርድኦ እንክእል፡ እግዚኣብሄር፡ ንኣዳም መፍለዩ ጊዜ ዝኮነዎ ብርሃናት ክፈጥረሉ ከሎ፡ ጊዜ ንደቂ ሰባት ብህይወት ኣብ ዝመላለሱሉ መዋእል ክሳብ ክንደይ ኣገዳሲ ረጅሒ ምዃኑ እዩ። ኣብ ብሉይን ሓድሽን ኪዳን እንተ ተመልከትናውን ጊዜ ኣብ ኩሉ ዘመናት፡ ንህይወትና ኣዝዩ ኣገዳሲ ምዃኑ ብተደጋጋሚ ተገሊጹ ንረክቦ። ምክንያቱ ድማ ኩሉ ፍጥረት ብጊዜ እተደረተ ስለ ዝኮነ እዩ። ቅድሚ እቲ ኣምላክ “መንፈሰይ ምስ ሰብ ንሓዋሩ ኣይጸረርን እዩ” ብምባል ምሕጻሩ፡ ዕድመ ሰብ ብኣማኢት ዓመታት ይጽብጸብ ነበረ (ዘፍ 5:1-32፣ ዘፍ 6:3)። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ከም እተገልጸ፡ ማቴሳላ እቲ ዝነውሐ ዕድመ ማለት 965 ዓመታት ገበረ (ዘፍ 5:27)። ኣብቲ ጊዜ እቲ ዕድመ ሰብ ሓጺሩ እንተ ተባህለ ብኣማኢት ይቐጻር ነበረ።

አምላክ ነቲ ንአማኢት ዓመታት ዝነበር ዝነበረ ወለዶ፣ ብማይ ኣይሂ ምስ ደምሰሶ፣ ሰብ 120 ዓመታት ጥራሕ ክነበር መደበሉ (ዘፍ 6:1-8)። እዚውን እቲ ዝነውሐ ማለት እምበር ኩሉ ዝበጽሖ ዕድመ ኣይነበረን። እቲ ከም ልበይ ተባሂሉ ብአምላክ እተመስከረሉ ንጉስ ዳዊት ድማ ብዛዕባ ዕድመ ሰብ “ዕድመ ሰብ ሰብዓ እንተ በዝሐ ድማ ሰማንያ” ክብል ገሊጹዎ ኣሎ (መዝ 90:9-11)። ኣብ ካልእ ጽሑፋት ድማ ሰብ ኣብዛ ምድሪ ዝነበረለን ዓመታት ሽው ኢሉ ከም ዝሓልፍ ግመን፣ ንሓጺር ጊዜ ተራእዩ ከም ዝሰወር ትኪ በኒኑ ዝሓልፍ ምዃኑ ንምልከት (እዮ 14:1-2፣ ያእ 4:14-17)።

አቐዲምና ዝረአናዮ፣ ሰብ ንአማኢት ዓመታት ክነበር ይክእል ምንባሩ፣ ብሰንኪ ሓጢአት ግን፣ ናብ ዓሰርተታት ዓመታት ከም እተደረተ እዩ። ኣብ ጊዜናኻ ዕድመ ሰብ ከመይ ኣሎ፣ ኣብቲ 120 ዓመታት ዝበጽሖ ዳርጋ የለን። ሳሕቲ ምስ ዝርከብ ድማ ብመራከቢ ብዙሃን ክዝረበሉ ንሰምዕ። ኣብተን ዘይማዕበላ ሃገራት፣ ዕድመ ሰብ ኣዝዩ ሓጺር እዩ። ሰብዓ ሰማንያ ዝበጽሖ ሰብ፣ ዕድመ ጸጊቡ ከም ዝግረፈ እዩ ዝዝረበሉ።

እቲ ቀንዲ ዘገድስ ነዊሕ ዕድመ ኣብዛ ምድሪ ምጽናሕ ዘይኮነስ፣ እተን ኣብ ምድሪ እትጸንሓለን ዓመታት ይሕጸራ ይንውሓ ክሳብ ክንደይ ንአምላክ ዘሐጉስ ህይወት ተሕልፍ እዩ። ከመይሲ እቲ ካብ አምላክ ርሒቕካን ተፈሊካን እተሕልፎ ዕድመ ካብቲ ብስጋ እትሞቶ ዝዓቢ ሞት እዩ (ዘፍ 2:17፣ ዘፍ 3:22-24፣ ሮሜ 6:22-23)። አምላክ ነቶም ቀዳሞት ከጥፍኦምን ዕድመ ሰብ ክሕጽርን ዝወሰነሉ ቀንዲ ምክንያታውን፣ ሰባት ከም ፍቓዱን ንፍቓዱን ዘይኮነስ ንክብሮምን ንፍትወት ርእሶምን አማኢት ዓመታት ኣብ ምድሪ ይመላለሱ ብምንባሮም እዩ።

እሞኻ፣ እቲ ንሕና እንጽብጽቦ ዓመታትሲ አምላክኻ ከም ዕድመይ ይጽብጽቦ ይህሉ፣ ወይስ ከምቲ ንሰብ እብራውያን እተባህለሎም፣ ከም መጠን ምንዋሕ ዘመንና ብዘይምስጋምና ይጉህየልና ይከውን (እብ 5:12)።

ቃል አምላክ ነቲ ሰባት ምስ አምላክን ከም ፍቓዱን እተመላለሱዎ ዓመታት ብፍሉይ ከም ዝገለጸ ነንብብ። እስከ ነዘም ሒደት ኣብነታት ንርእ።

ሂናክ፦ ሂናክ ኣብቲ ሰባት አማኢት ዓመታት ዝነበሩሉ ዝነበረ ዘመን ይነበር ነበረ። ጠቕላላ ዕድሜኡ ኣስታት 365 ዓመታት ነበረ። 300 ዓመታት ምሉእ፣ ምስ አምላክ ከም ተመላለሰ ከም ውጽኢቲ ድማ ሞት ከይጠዓመ አምላክ ወሲዱዎ ተሰወረ (ዘፍ 5:21-24)።

ነብዪ ሳሙኤል፦ ነብዪ ሳሙኤል ገና ቅድሚ ምፍጣሩ ብውሳኔ ኣዲኡ፣ ብመብጽዓ ንአምላክ እተወፈየ፣ ምስ ተወልደ ድማ ብግብሪ እተወፈየ፣ ካብ ህጻንነቲ ጀሚሩ ድማ ድምጺ አምላክ ዝሰምዕን ቃል አምላኩ ናብ ምድሪ ዘየውድቕን ነበረ። ክሳብ ጊዜ እርግናኡ ንአምላክን ንህዝቡን ብእምነት ዘገልገለን ኣብ መወዳእታ ከኣ ኣብ ቅድሚ አምላክን ህዝቢ አምላክን ካብ ንእስነተይ ክሳብ ጊዜ እርግናይ ሓደ ሰብ እኳ በዲልካኒ ዝብል እንተሎ ይዛረብ ብምባል እተመጸረየን ዓብዪ ናይ አምላክ ሰብ እዩ (1ሳሙ 1:10-11፣ 1ሳሙ 1:22-28፣ 1ሳሙ 2:18፣ 1ሳሙ 3:19-20 1ሳሙ 12:1-5)።

ንጉስ ዳዊት፡- ንጉስ ዳዊት እንተ ኮነውን ካብ ጊዜ ቍልዕነቱ ጀሚሩ መንፈስ ኣምላክ ዝነበሮን ከም ፍቓድ ኣምላክ ዝመላለሰን ናይ ኣምላክ ሰብ ነበረ። ክሳብ እርግናኡ ድማ ንኣምላክ ብምፍራህን ብምክባርን ተመላለሰ። ገና ቁልዓ ከሎ ድማ ኣምላክ፡ “ዝከም ልብይ” ብምባል ዝመስከረሉ ሰብ ነበረ። ድሕሪ ሞቲ ድማ ሃዋርያ ጳውሎስ ብመንፈስ ተደረኩ ንጉስ ዳዊት ብዘመኑ ንሓሳብ ርእሱ ዘይኮነስ ንሓሳብ ኣምላክ ኣገልጊሉ ከም ዝዓረፈ መስኪሩሉ ኣሎ (1ሳሙ 16:13፣ 1ሳሙ 16:18፣ 1ሳሙ 18:5፣ 1ሳሙ 18:28፣ ግብ 13:22፣ ግብ 13:36)።

ቃል ኣምላክ እተን ብሀይወት እንነበረለን ዓመታት ይብዝሓ ይውሓዳ ከም ፍቓድና ዘይኮነስ ከም ፍቓዱ፡ ንእኡ ብዘሓገስን ንኣና ንበረከት ብዝከውንን ክንነብር ከም ዝግብኣና እምበር ክንደይ ዓመታት ከም እንጸንሕ ኣይኮነን ዝምህረና። ቃሉ “ድሕሪ ሕጂ እቶም ዘለዉ ነቲ ምእንትእም ዝሞተን ዝተንስኣን እምበር፡ ንርእሶም ምእንቲ ከይነበሩ፡ ንሱ ኣብ ክንዲ ኮሎ ሞተ” ይብልና (2ቈረ 5:15)። ክርስቶስ ስሌና ህይወቱ ወፍዮ እዩ እሞ ንሕና ድማ እተን ዝተረፉ ዕድሜና ስሊኡ ክንነብር፡ ብእንበልዎ፡ ብእንሰትዮ፡ ብእንክደናን ብእንዛረቦን ኮታ ብእንነብር ኮሎ ንእኡ ክንነብርን ከነክብርን ይግብኣና። ሽዕኡ ኢና ድማ “ንኣይ ህይወት ክርስቶስ እዩ ምግባር ድማ ረብሓይ እዩ” ክንብል እንክእል (ፊል 1:21-22)። ሃዋርያ ጴጥሮስ ብወገኑ ነቲ ቀደም እተመላለሰናሉ ዕያግ ህይወት ኣርሒቕና ነቲ ተሪፉ ዘሎ ዕድሜና ነቲ ደሙ ኣፍሲሱ ህይወት ዝሃበና ጎይታ ክንነብር ይምዕደና (1ጴጥ 4:1-4)።

እምበኣር እስከ ኣዕሚቕና ንሕሰብ! ኣብዛ ሓጻርን ከም ግመ እትበንንን ዕድመና ብከመይ ዝበለ ህይወት ንመላለስ ኣሎና፡ ነተን እተባህላልና ሰብዓ እንተ በዝሓ ድማ ሰማንያ ዓመታት (እዚውን እንተ በጺሕናየን

ማለት እዩ)፡ ገሌና ጀሚርናየን፡ ገሌና ኣፋሪቕናየን፡ ገሌና ተገምጊምናየን፡ ምናልባት ገሌናውን በጺሕናየንን ሓሊፍናየንን ክንህሉ ንክእል፡ ግናኻ ክሳብ ክንደይ ኢና ኣብዘን ዝሓለፉ ዓመታትና ንኣምላክ ኣብ ልብና ቦታ፡ ኣብ ዕድሜና ድማ ጊዜ ሂብናየንን እንህቦን ዘሎና ዕድመ ሰብ ከም ወለድ ዘይብሉ ቅሙጥ ሃብቲ ክንወስዶ ንክእል። ቅሙጥ ሃብቲ ብዘልዓልካሉ መጠን እናጎደለ ይከይድ። መዓልታዊ እንተ ኣልዒልናሉ፡ መዓልታዊ ይጎድል። ሓንቲ ሳንቲም እንተ ኣጎደልካውን ከምኡ። ዕድሜና ከኣ ከምኡ እዩ። ክንጥቀመሉ እምበር ክንውስከሉ ኣይንክእልን። ካብቲ ቅሙጥ ሃብቲ ዝፈልዮ ነጥቢ እንተ ኣሎ ድማ፡ ቅሙጥ ሃብቲ እንተ ዘዩልዓልካሉ ተቐሚጡ ይጸንሓካ እዩ። ዕድመ ግና ብግቡእ ክትጥቀመሉ እንተ ዘይክኢልካ ከተጽንቦ ዝከኣል ነገር ኣይኮነን።

ኣብ ምዕባት ሃገራት ሳንቲም ኣገልግሎት ክህልዎ ከሎ ኣብ ሃገርና ግና ከምኡ ኣይኮነን። ይትረፍ ሳንቲም ዓሰርተ ሳንቲም ማልስ ምስ እትህልወካ ማልስ ኢሉ ዝህበካ የለን፡ ዝሓትትውን የለን። እንተ መለሱልካውን ሸለል ኢልካ እትሕደግ ነገር እያ። ኣብ ጊዜናን ዕድመናንውን ከምኡ ዓይነት ርድኢት እዩ ዘሎና። ይትረፍ ካልኢታት፡ ደቓይቕ እውን ኣይንጥቀመሉን ኢና። ኣብ ምዕባት ሃገራት፡ ከም ኣብነት ባቡር እትብገሰሉ ሰዓት 8:30 ጥራሕ ዘይኮነስ ብልክዕ 8:32 ቅ.ቀ ወዘተ ምዃኑ ይሕበር። ሓንቲ ደቐቕ እንተ ደኣ ደንጉካ ሓዲጋትካ ኣላ ማለት እዩ። እቲ ሓቂ ከምኡ እዩ፡ ህይወትውን ሓንቲ ደቐቕ እንተ ደንጉካ ብሓንቲ ደቐቕ ማሕዲጋትልካ ከም ዘላ ከተስተውዕል ኣገዳሲ እዩ። እተን ሰብዓ ሰማንያ ወይ ልዕሊኡ እንተ ኮናውን ብደቓይቕን ካልኢታትን ካብኡ ብዝንእስ መዐቀኒታትን እተነድቃ ምዃነን ከነስተውዕል ይግብኣና።

ሓደ ሰማንያ ዓመት ዝመልኦ ሰብ እሞ ንሕሰብ፡ ኣብተን ሰማንያ ዓመት ምሉእ ሸለል ዝበለን ውሑዳት ደቓይቕ ተደሚረን ክንደይ ዓመት ኮን

ምመልክ ይኮና። እሞ እቶም 15 ደቃይቕ ሸለል እንብልከ እተን ሸለል ዝበልናየን ደቃይቕ ክንደይ ምበጽሓ! እምበኣር እቲ ናይ ብሓቂ ዕድመና፡ እቲ ሸለል ዝበልናዮ ካብቲ ዝገበርናዮ ዕድመ ብምጉዳል ዝርከብ ዓመታት ጥራሕ እዩ ክኸውን ዝክእል። ምክንያቱ ዘይተጠቐምናሉ ዕድመ ክንቆጽርሲ ጋዶ እዩ። ኣብ መዝሙር “መዓልታትና ክንቆጽርሲ ጥበበ ልቢ ሃበና” ከም ዝብል፡ ንሕናውን ጥበበ ልቢ ረኪብና ዕለታትና ከምቲ ኣምላክ ዝቐጽሮ ገይርና ክንቆጽር ከድልየና እዩ (መዝ 90:12)። ከመይሲ ጎይታ እኳ “መዓልቲ ከላ፡ ግብሪ እቲ ዝለኣከኒ ክገብር ይግብኣኒ እዩ፡ ሓደ እኳ ክዓይየላ ዘይከኣሎ ለይቲ ትመጽእ ኣላ” ብምባልን ብከምኡ ብምምልላስን፡ ኣብ ጊዜና ክሳዕ ክንደይ ጥንቁቓት ክከኸውን ከም ዝግብኣና ኣብነት ኮይኑና ኣሎ (ዮሃ 9:4)።

ከምቲ ኩላትና ኣቕሊብናሉ ዘሎና፡ እዛ ሒዝናያ ዝጸናሕና ዓመት ብዙሕ ከይተፈለጠትና ብካልኢታትን ካብኡ ብዝንእስ መዐቀቢታትን ተነዲቓስ ተጠቕሊላ ተሰናቢታትና ኣላ። እስከ ኣብቲ ዝሓለፈ መጀመርታ ዓመት ዝነበረና ሃቕና እንታይን ከመይን ነይሩ ጊዜ ወሲድና ንሕሰብ! ካብቲ ዝነበረና ሃቕናታት ገለ ዝተዓወትናሎም ይህልውዶ ይኮኑ፡ ምናልባት ነቶም ክንፍጽሎም ዝሓሰብናዮም ነገራት ጊዜ ዘሎና እናመሰለና እዛ ዓመት ስለ እተጸንቀቐትና ዘየላለጥናዮምከ ክንደይ ኮን ይኮኑ።

ጊዜ እንድዩ ሓጺሩ፡ እዚ ጊዜስ እንታይ እዋኑ እዩ ከይዱ፡ እዚ ጊዜስ እንታይ ኣለዎ፡ ዝብሉ ቃላት ብተደጋጋሚ ይስምዑ እዮም። እወ ብርግጽ ጊዜ ኣየዕርፍን እዩ፡ ንሕና ኣብ እነዕርፈሉ እዋን እንተ ኮነ እውን ኣየዕርፍን እዩ። ብፍላይ እኳ እንተ ዘይተጠቐምናሉ። ዕረፍቲ ጽቡቕ እዩ ግን ንዝያዓ ናህሪ ምስ ዝኸውን እዩ፡ ኣዝዩ ውጽኢታዊ ዝኸውን።

እምበኣርከስ ኣምላክ እንተ ፈቐዶ ብህይወት እንተ'ለና፡ እዛ ንቕድሚት እናኣማዕዶና እንጥምታን እንጅምራን ዘሎና ዓመት ከምተን ዝሓለፋ ዓመታትና ተጠቕሊላ ክትሓልፍ እያ እሞ ንዝመጽእ ዓመት ከምዚ እዋን ብድሕሪት ክንጥምታ ምስ ጀመርና ኣብታ እትሓልፍ ዓመት ዘይሓልፍ ዘለኣለማዊ ረብሓን ግብሪ እቲ ዝለኣከናን ፈጺምናላ ክንሓልፍ ምእንቲ ቦቲ ዝደቐቐ መስፈር እናተጠንቀቐና ብምስትውዓል ኣብ ረብሓና ነውዕላ።

ኣምላክ ይደግፈና።